

Миланка Мамула

Е. & О. Е.

Грешке и омашке се изузимају

Уредник
Зоран Колунџија

Рецензент
Рада Илић

Миланка Мамула

Е. & О. Е.

Грешке и омашке се изузимају

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

*Књигу посвећујем мојој деци, вредној у време док сам писала;
Тијани, која је докторирала (PhD) на Kings College London
и Павлу, који је магистрирао (MSc) на London School of
Economics.*

I

Август уме да буде тежак у Милану. Такав је овај. Асфалт се топи. Испарава. Ваздух гуши.

Нина се прекомерно знојила. „Застава“ је стењала на путу за Бергамо. Лептирови су били широм отворени а није помагало, само се бука више чула. Наочаре за сунце су јој клизиле по ознојеном носу. Влажне флеке на хаљини постајале су све веће. Пеге на лицу су се истицале под сунцем које је неумољиво пекло. Возила је ка аеродрому да сачека нову колегиницу, Весну из Београда. Била је љута што мора на аеродром и што је Жика на одмор одвезао службена кола. „Кола с климом, а ја се сада кувам!“

Филип је седео мирно на месту сувозача. И њему је било вруће, несносно вруће. Погледао би мајку па у истом трену пожелео и одустао да је пита шта јој је. Ноћ је провео ван куће а њој то није пријало, знао је. „Двадесет ми је година, шта би она хтела? Доста сам био уз њену сукњу, дошло је друго време.“

Држала је волан чврсто да јој не би клизио. Газила је папучицу и шприцала гас из све снаге, а постизала највише сто двадесет. Застава је била стара. Довезена је привремено, да се нађе, а нашла се у моменту који Нини по много чему није одговарао.

Из кола су изашли као из фиће с пута на Јадран, мокри и ижвакани. Дечко је загрлио мајку а она му је љутито одгурнула руку. „Зар у овом улепљеном стању?“ Њено је у ствари било нервозно.

Весна је дошла са ћерком Лидијом и једним кофером.

Нина јој је пошла у сусрет, пружајући руку издалека.

– Како лепу ћерку имаш!

– На мајку – срдечно је додао Филип.

Требало је објаснити на што природнији начин да је дежурство у фирми, да је застава само нужна утешна варијанта, да се њиховом доласку није надало пре септембра. Од стране друге, да је одлука донета понајвише због Лидије, да се аклиматизује пре почетка школске године.

Нина је очекивала бар једну малу похвалу за свој мисони комплет од свиленог конца, али је није добила. Бацала је поглед на огледала по аеродрому како би свој изглед проверила. Њене искричаве плаве очи су губиле сјај када би пролазници обневидело прешли преко ње и свој поглед зауставили на Весни, чија једноставна беж хаљина „баш и није била за запажање“. „Ах та жена! Што је баш она морала да дође и то данас, по жези!“

Филип их је упадљиво надвисивао. На своја два метра додао је доста сантиметара дугачке тршаве косе, коју је после прања длановима утрљавао. У десном уху је имао мињђушу. Ланени шортс, казака и патике без шнирања, доприносили су интересантности. Лидија није препознавала стил, али је била очарана, онако како то само може бити једна петнаестогодишњакиња. У колима је причало готово само њих двоје. Њу је занимала прича једног студента, који јој посвећује неизмерну пажњу. Њему је пријала њена лепота, умиљатост, радозналост.

Када су стигли на одредиште, придошлицама је предложено да те ноћи преспавају у њиховом дому, дому Герића. Ствари две даме Јовановић требало је да стигну контејнером сутрадан, а ипак је одбијено, јер је у том једином коферу из Београда био и душек на надувавање, и неопходна постељина. Све за прву ноћ!

Оставили су их пред улазом у зграду на Гамбари. Наставили су неколико стотина метара до Де Анђели, где се с пространог трга улазило у гаражу. Била је празна. Када је пуна, поред црвене заставе, која је уза зид, стоји једна алфа па бе-ем-ве, и тако редом до краја. Њихово место би пре одговарало неком мерцедесу, ако не баш поршеу. Јадна стара застава је деловала неприкладно, а уз то је била црвена. Италијани не воле црвена кола. Са изузетком ферарија.

- Стварно не разумем што нису дошле код нас.
- Шта ће нам!
- Ради како хоћеш!
- А ти се не мешај!
- Још си љута! Брига ме, ја идем да спавам.

„Па да, сад ће на дринцање! И шта је радио целе ноћи, где је био, куда је скитао?“

Нина је брундала у себи и полако скидала одећу. Погледала је на прашину по тамном мермеру и замишљала како би било лепо да јој кућна помоћница није отказала. После се по кући шетала само у комбинезону, ослобођена осталог веша. Коњски реп је причврстила шналама, чак јој је и он сметао. Није јој се радило ништа, а био је ред да направи неко јело. Није знала шта би. Знала је само шта неће, а да јој се остало не мила. Завршила је на кожном лежају, испред телевизора. Није пратила програм. Дремала је и размишљала.

„Баш сам се уплаткала са овим дежурством! Шта ми би? Двадесет посто више премије за Нову годину! Ал’ сам смислила! Зоран с родитељима у Поречу, Жика и његова Наташа у Милочеру, Италијани од Јадрана до Медитерана, а ја у зноју. Горе је него у јулу! Стисли Алпи одозго, Апенини одоздо, за Милано ни дашак ветра! Само нека јара избија са свих страна! Да шизнем! Премда није баш све у тој врелини! Нервира ме што сам баксуз! Што је Жика одвезао службена кола! Шта је бре он умислио? Као, нема посла, сви су на одмору. А дежурни? Шта да нисам довезла ону кртију? Ма није ни требало да је извозим из гараже! Требало је таксијем па рачун на наплату! Јак сам ја помоћник директора! Нисам ја за директорисање, ја сам Жики за поштапање, то је! А Весна? Ко да је она за преводиоца! Није имао три чисте да одбије Никшу па ми је увалио, и то пре времена! И шта ће она да ради у Милану кад у њему нема живе душе? У који ће то амбијент да уклапа дете кад не може да помоли главу напоље. Има да чучи са мношвом у канцеларији да би се хладила. А и ови станови! Коштају

ђаво и по а немају еркондишн! Е мило ми је што ни њен нема! Да је бар дошла кад смо сви на окупу! Не знам бре шта да јој кажем да бих је заинтересовала за разговор! У колима само на питања одговара. Баш и да је не запиткујем више! А овај мој тикван, те што не дођете код нас, те хајдете с нама! Глупог ли сина имам! Упео се око оног детета а не може ни другарица ни девојка да му буде. Нешто ми тај девојчурак не личи премного на мајку. Какав ли јој отац беше? Кажу да је био згодан мушкарац. Него, умро човек пре него што сам ја у фирму дошла, нисам га упознала. А распредају се приче. Чула сам их на тоне, а да их нисам ни тражила. Ни њу нису поштедели! Сећам се кад је дошла у 'Анекс'. Као у чељуст ајкуле! Кажу, муж јој оставио читаво богатство! Што је онда потрчала да неком отме посао? Жика хтео! Обрлатио га Никша! И он ми је неки, прави се поштењачина а смешта за своју куму! И то коју, ону која му је кумовала на венчању а брак му се распао! Па још му помаже она грозна Бранка! Чувена тројка: Никша–Весна–Бранка! Супер су им надимак дали! Кварк!* Ха! Прво је Жика легао на руду па се онда средило у Београду. Ал' нећу му опростити! Као, шта се ја буним и за мене је сређено! Е није! Једна од сијасет ургенција! Јесте Душан питао, ал' ко слуша једног генерала у ова времена? Да је био страх и трепет, не би га његови тако лако сменили! Баш би ме послали у иностранство да нисам заслужила! Не би му изашли у сусрет да нисам остале за копље надмашивала! Жика то добро зна, признао ми је својевремено, а кад му је затребало у Веснину одбрану, он изврнуо. Што се не усуди да каже да је и она заслужила? Јер није. Нема одговарајућу спрему а италијански јој није довољно добар. Она и превођење! Ха, видећемо је! Али данас, данас је требало видети је! Која самоувереност! Ко да је Савоја! Ма ко је шиша! Идем да позовем Зорана!“

---

* Честице у саставу кваркова егзистирају у групи од три.

„Ал’ ме нервира! Лепо сам му рекла – или ћеш да дођеш, или сутра пуштам поштару у кућу! Шта је смислио, да цео годишњи одмор потроши у Поречу, а скроз смо се друкчије договорили. Да родитеље одвезе и скокне до мене па се врати за Београд. На одмор да идемо на јесен, заједно. А и његова кева, ја лепо тражила да чујем Душана, а она шчепала слушалицу! Само да би ми издекламовала да не зна шта ми је требало да остајем у Милану, и да јој је најжалије што се Филип са мном досађује. ’Не досађује се он, ноно, он учи, дечко спрема испите!’ Слагала сам. Не учи он уопште, али баш да јој не признам! Што не пошаље сина тамо где му је место, уместо да мени попује! А он, нека проба да не дође! Поштар или неко други, није важно, нећу да му толеришем! Да није мислио да хормони престају да раде после четрдесете! Е није, најжешћи су!“

Расанила се, разљутила и размахала. Подигла је све ролетне, отворила све прозоре, почела са спремањем. Није стала док се кућа није засијала. Хтела је да поштеди Филипа, али га је усисивач пробудио.

– Ал’ си неваљала девојчица! Што си се разрадила? Могао сам ја сутра!

– Ти сутра да учиш! Јеси разумео?

„А то ли је?“ Решио је да што пре изађе из куће. „Идем ја, пре олује!“ Био је млад, али је искуства имао за толико.

– Где ћеш? Хтела сам да скувам...

– Видиш да си обамрла, одмори се. Ђао, одох ја.

Није стигла да га изгрди поштено, да с њим поприча, да вечерају заједно. Било јој је криво. Жалила је што се спортски центар недељом затвара раније. Сат у базену би јој више него пријао. Укључила је вентилатор и отишла под млак туш.

Претходно је замрачила у стану. Спустила је ролетне, остављајући их разређене тек толико да могу да пропусте комарце, који су се у последње време врзали по кући.

Дрво магнолије је било често у том крају а испод њиховог стана се такође уздизало једно. Допирало је до под прозоре својим

разгранатим стаблом и дебелим зеленим листовима. Притиснуто оморином и бројним крембелим цветовима вретенастог облика, одашиљало је опојни мирис који се увлачио у себе, намештај и одећу, успут голицајући Нинино најсензибилније чуло, будући у њој осећање нежне обамрлости и меланхоличности.

Ноћ се спуштала лењо у том несносном дану, какав уме да буде само у Милану у августу.

Није очекивала да јој се Весна јави, али се јавила. Очекивала је да ће јој дотрчати у канцеларију, али није. Куртоазно се јавила па наставила да ради ствари због којих је у Милано дошла мало раније. Од Нине није тражила ништа. „Изазива, хоће да јој се сама понудим. Не може, морам да дежурам, зато сам остала.“

Уто је телефонирао директор велике фабрике бакра из јужне Србије. Знала га је добро. Имали су много извоза њихових трака, лимова и цеви. Велики уговори, велика сарадња, велики директор, али, „шта хоће у августу, зар није на одмору?“, питала се Нина.

– Да, разумела сам, планирали сте пут у Милано. Наравно, само не знам да ли сте знали, овде нико не ради.

– Па зар, лутко, ти не радиш?

– О то, да, мислим, ја дежурам, а за оно, лутко, баш вам хвала, ако није узречица. Него, стварно, овде је ферагосто, нико од ваших купаца не ради, баш нико.

– Није ме брига за њих, хоћу да свратим до тебе, да попричамо о будућој сарадњи.

– Свакако, како да не. Баш се радујем, само, овде је такоређи неиздрживо, близу четрдесет степени.

– Пустите то, ваљда има базена.

– Ваљда. Ма наравно, а и у хотелима је еркондишн. Кажите ми датуме, да резервишем хотел.

– Ако има неки свит.

– Наравно.

Одмах је назвала Жику.

– Лутко, прекидаш ми уживање!

- Нисам знала да сам и за тебе лутка.
- За кога још, је л' то новост?
- Баш то, у облику господина Јовића који долази на недељу дана у Милано.
- Знам, да попричате о будућој сарадњи. Јавио ми се малопре.
- Па што није дошао код тебе у Милочер?
- Знам ти нарав! Али, оставио сам те у Милану да њега чекаш.
- Јес, а ја не знам шта с њим да радим.
- Смисли! И не заборави да је он наша златна рибица.
- Сом! А ти немаш појма како је овде, топим се, разлажем се на делове.
- Не разумем што си ме звала?
- Да се жалим на бесмисао живота једног помоћника директора. Али, шта ми је ту ми је! И он, и жена му.
- Зар?
- Јесте, тражио ми свит, лепо ће нас коштати.
- Наплати кроз три жеље!
- Прихваћено.

Она и Жика су функционисали добро. Жика, уосталом, са свима. Карактер на који се сви лепе и све лепи. Већ више од десет година је варирао између сто и сто педесет килограма, иако је често био на строгим дијетама. На њега као да се лепила чак и вода.

Комитент и Зоран су стигли истог дана.

Најпре велики директор. Није хтео да га Нина сачека, а у Милано је стигао возом. Није се знало ни одакле ни зашто. Није било Нинино да се пита, али се она питала: „Шта сад мува да ми је знати?“

Да је резервацију имао у хотелу који је већ познавао, не би дошло до догодовштине. Настала је низом незгодних случајева. Директор је допутовао с младом пријатељицом и хтео да све изведе „што неупадљивије“. Изашло је на супротно. Рекао је „драгој“ да га сачека док „нешто погледа“. Чинило му се да је хотел на пешице. Док је она чекала уз кофере, наишао је такси. Ушла је и на енглеском објаснила да морају да сачекају. Директор је процуњао унао-

коло и пошто није угледао свој хотел, а полицајца јесте, распитао се код њега. Све се одиграло на кратким дистанцама па су у објашњавању обојица корачали ка месту на коме је директор оставио драгу. Таксиста је био од оних који раде без дозволе и када је угледао полицајца, дао је гас и ступио се низ неколико улица. Зауставио се, истоварио путницу и њене кофере па побегао. Она није знала где се налази, нити како би ступила у контакт с било ким. Директор се скаменио када је видео да је нестала. Настала је права паника. Нину су звали из полицијске станице. „Лепше“ изненађење није могла да доживи! Завршило се тако што је неколико полицијских кола кружило око железничке станице, мусолинијевске колосалне „Бентрале“, док нису угледали младу Београђанку како сва уплакана вуче кофере, и то у погрешном смеру.

Нина се опорављала од изненађења које је истовремено било и смешно када јој се Зоран јавио да је пред Миланом.

То је већ био пун погодак. Само се на блиц питала зашто изненађења долазе у гомили а да их при том раздвајају дани досаде.

Нина је рођена у Београду. До удаје је живела у Баричу, поред Београда.

Њен брат Срђан је петнаест година млађи од ње. Има тридесет година и игра кошарку за „Раднички“, центра. Висок је два метра и десет сантиметара. Њихов отац је преко метар и осамдесет а поред сина сићушан. Плав, плавих очију, витког стаса и младачког изгледа, није личио на тату крупног делије, црне косе и тамних очију. Син личи на маму. Њихова мама је татине висине, крупна и боје очију и косе које је син наследио. Нина је једва метар и седамдесет, а риђа, тако да ју је на први поглед било тешко довести у везу с братом и мамом, па чак и татом. Били су, на изглед неуједначена породица, али зато изузетно сложна. Тата Бошко и мама Станка су живели за децу, како су имали обичај да кажу, а деца су им узвраћала љубављу и пажњом. Мама је комшилук дао надимак партизанка, и готово увек би је помињали као Станку Партизанку. Надимак јој није сметао, јер га је добила

одавно, када је директно из партизана утрчала у брак. Приликом ослобађања Београда, скочила је с тенка у гомилу што је играла Козарачко коло, у коме је угледала и препознала свог суђеног. Ту је био и почетак и крај њихове љубавне знатижеље. Отишли су његовој кући, приземљуши у центру Барича, на самом путу за Обреновац. Још увек је тамо, ни ружнија ни старија од кућа које је окружују у истом распореду као пре више од педесет година. По дворишту кајсије и шљиве, на веранди цвеће. Клаупа тик уз гвоздену ограду на тротоару поред пута, била је императив у крају. Свако је глачао своју, сам или на комшијском скупу. Ништа није смело да промакне, све што прође морало је бити регистровано, наравно, са акцентом на појаве локалног карактера. Нису им сметали ни аутомобили, који су им CO_2 у носеве запухивали, а којих је на релацији Београд–Обреновац увек било. Тата Бошко је у пензији. Цео радни век је провео као чувар у „Првој искри“. Ноћу је дежурао а пре подне спавао. И Станка је радила. Сваког јутра је одлазила аутобусом за Београд и враћала се предвече. Доносила је храну, укусну вечеру за све. То јој је, као и много чега другог, давано као приде, као награда за добар рад, пожртвованост и оданост. Била је домаћица код Велике Зверке, како је увек говорила када би је питали код кога ради. Готово никада није помињала име. А када би га поменула, у за њу посебним приликама, када је хтела да покаже да ни она није „мачји кашаљ“, изазивала је, ни мање ни више, страхопоштовање. Зверка је била више велика. Једна од највећих у влади. А зна се која је то влада била, неприкосновена. Посао је добила јер га је тражила, а морала је, јер је у њиховој кући било четворо одраслих и мала девојчица, а плата једног ноћног чувара мала. Ратни другови је нису заборавили, био је то период у коме се није прибегавало забраву, па је добила и више од оног чему се надала. У вили домаћина, где је она била главна домаћица, била је задовољна. У својој кући је понављала да им је „упала кашика у мед“, а у себи је захваљивала Богу на милости. Све је било у најбољем реду, али је чињеница да је могло да буде и друкчије, да је Станка могла да стигне на ко зна које радно

место и позицију. А није. Баш због Бога, кога је нова власт аболирала. Била је она искрено одана и режиму и идеји комунизма. Њена родбина, подељена на партизане и четнике, понашала се као да никада њихова није била, а једина је у партизанима остала жива. Није јој било повратка кући, иако су се њени декларативно преобратили. Дала је много за идеју, замало и живот да је изгубила, али Бога није дала. Није хтела да га повлачи по изјавама и причама, али га је носила у недрима и глави. Зато је ставила тачку на револуционарну борбу и послератну обнову, под изговором да је неучка и ка домаћинству окренута. Направила је од себе залуталу овцу, али се није предомишљала. Рад у породици на Дедињу прекинула је само једном, када се родио Срђан. Радила је до дан пред порођај и вратила се након два месеца. Срђана је дојила осам месеци, зато је морао да буде с њом у том периоду. Дозволили су јој. У доброј мери је била третирана као члан породице, на чему им је била више него захвална. Враћала је не само поштеним радом, већ и љубављу. Волела је целу породицу, њих шесторо. Газду, газдарицу, њену маму и троје деце, две ћерке и сина.

Пре Срђановог рођења, када је Нина имала тринаест година, умрли су јој најпре баба стара осамдесет пет година а кроз петнаест дана и деда, четири године старији. Њихово троје старије деце, од којих су прво добили када су имали она шеснаест а он двадесет година, имали су унуке и били старији од Нининог оца двадесет и више година. Бошко је угледао свет ненадано, када ни његовој мајци није могло да падне на памет да би могла да остане у другом стању, у њених четрдесет пет година. Старија браћа и сестра су живели у Београду са својим породицама, још од пре рата. Сестра Јела је била бабица и у Београду лично породила Станку с Нином. Само је најмлађи остао с родитељима у кући. Рат су провели узајамно се помажући. Београђани ситницама као што су средства за хигијену, а у Баричу се гајило све што је било за јело. Бака је неколико последњих година живота била готово стално у кући, ретко је излазила, али ни тада до клупе на тротоару. До ладаре испред куће, и то је било све. Мање-више је кућала. Ле-

кару није ишла, ни на какве контроле није хтела. Те зиме ју је стегла јака прехлада. Ђерка је хтела да је води за Београд, али је старица пристала да оде само до Дома здравља у Обреновцу. Имала је високу температуру па се дежурни лекар одлучио да јој направи пробу на пеницилин. Само што јој је загребао надлактицу, пена јој је избила на уста. Алергија! Били су присутни и лекар и све особље и ћерка бабица. Реакција је била несхватљиво бурна и брза! Није било помоћи! Бака је умрла у трену. Био је то невероватан несрећан случај.

Несрећа која је Нину учинила старијом на изглед и старијом у души. Премлада је појмила да је одлазак истовремено и далеко и близу, да изненађење не прави опомене, да туга није предвидива, да се унапред не може знати колико ће болети и колико суза бити проливано, да баба значи много више него руке које миришу на першун и целер, благи пољупци у косу, примање у скуте, да је опраштање болније од рана на коленима и да живот није увек опојан.

Након бабине сахране, деда је престао да једе. Легао је у кревет и после две недеље умро. По дединој сахрани је говорено за Нину да на папиру има тринаест, по изгледу двадесет, а по понашању тридесет година.

Сада јој је четрдесет пет и изгледа ни млађа ни старија. Тачна, ако би тако смело да се каже. Пуна снаге, лепоте и жеље за доказивањем и напредовањем.

Зоран је њено годиште и симпатичан човек ноншалантног изгледа. Петнаестак сантиметара виши од Нине, црне коврцаве косе, црних очију и тамног тена. Атлетски грађен, у доброј мери спортски тип, најчешће ведар и расположен, адвокат.

Допутовао је татиним „запорошцем“. Зорановом оцу Душану, који је првом сину дао име Нинел, успело је да задржи афинитет према Русима, иако се четрдесет осме супротно декларисао. Није се дао збунити у „одређеном“ моменту. Нина је симпатисала Душана. Када је првог дана крочила у кућу Герића, зачела се

приврженост између ње и будућег свекра. Прошло је двадесет година брака. Све до поласка у Милано, живели су у истој кући. Заједнички живот доноси ветрове и надвија облаке а њихов однос ништа није могло покварити. Душан ју је волео као што би волео рођену кћер.

Када се одлучила да дође у Милано сама са сином, повремена и привремена раздвајања од Зорана су јој се чинила пожељним. „Мало раздвојености може само да прија“, говорила је. Више није мислила тако. По неколико месеци невиђања почело је да је оптерећује. Чинило јој се да је олако схватила ситуацију, те да је Зоран био неоправдано тврдоглав када није хтео да дође с њом и опроба да ради из Милана.

Комитент је довео своју „вереницу“. Понашао се као да првобитно није имао намеру да је држи инкогнито. Када је „већ било обелодањено“, није се устручавао да је зове „луче моје“, да је грли и љуби и у њеном присуству прича лажи. Највећа је била да се разводи. Оно што није била лаж, било је да ће да купи стан у Београду, да могу комотно да се виђају, и да ће да јој помогне да упише медицину. Друштво је уживало у његовим распредањима пред младом девојком, галантности везаној за посао пред Нином и срдачности према Зорану. Јели су у познатом рибљем ресторану „Моло 13“, Нинином омиљеном, и пили бело вино „пино гриђо“. Прелазили су с теме на тему, попут скакаваца по зеленом пољу. Добро су били сви под гасом када се пошло на спавање, свако на своју страну. Наравно, Герићи су испратили госте до хотела.

Код куће су на брзину отишли до кревета. Нина је очекивала Окршај код ОК корала. Бацила се на Зорана као пантерица. За почетак је све ишло добрим путем, а онда се Зоран изненада пренуо: „Где је Филип?“ Најпре није хтела да га чује, али пошто је почео да одустаје од љубакања, морала је да му одговори: „Ма откуд знам, отишао јутрос.“

– Лепо те питам, где је он?

Сео је на кревет. Она је и даље лежала и држала руке на његовим леђима. Лагано је покушавала да га врати у постељу. Није јој успело. Зоран је устао, отишао у дневну собу и укључио телевизор.

Нина је дошла за њим, полупоспана, полупијана, а понајвише узбуђена. Желела је да га шчепа, да се „дохвате, порву, покарају“, како је у себи мислила. И није знала шта би друго могла да мисли. На Филипа свакако не.

– Пола два је а њега још нема!

– Дечку је двадесет година!

– Чуваш мачора а не знаш где ти је син!

Иако омамљена, знала је да боравак не може проћи без напада на мачку. Зоран није волео мачке, а њихову посебно. Купили су је када су стигли у Милано. Филип је одувек желео неку животињу, Нина их је обожавала, те није било бољег момента. Сребрносиви персијанац је ушао у њихову кућу као маца од месец дана и за две године порастао велики. Једном су звали клинку комшиницу: „Дођи, да видиш колику мачку имамо, велику, да видиш само колика је!“ „Је л’ велика као крава?“ Е па тако некако. Хтели су да му дају име Пикасо, па Пабло, да би се одлучили за Паблито. Паблита су морали да чешљају сваког јутра, да са софа и фотеља уклањају длаке непрестано, и са себе пре изласка. Имали су око њега посла, али нису марили. Волели су да им се мота око ногу, гледају док се лењо растеже очекујући њихово мажење, да га имају поред себе док су испред телевизора, да слушају како преде.

Зоран је био киван и зато што није могао да схвати шта ће једном великом момку мачка. Вероватно је слабо разумео свога сина, с обзиром на то да је непрестано „свирао фаул“. Ретко шта му је одговарало, готово ништа импоновало, чак је постојала и мала одбојност, која као да се појавила још у доба Филиповог пубертета. Дете је цикљало невероватном брзином. С дванаест година је био висок колико и отац, у тринаестој далеко виши, а дефинитивно виши за главу. Имао је једнако коврцаву косу, могло се запазити још неколико сличности, али је тата у сину изгледа видео

само оно што је различито. Нешто му није одговарало, није му се свиђало. Никада није директно изрекао, али је Нина осећала и наслућивала.

Веома је рано научила да све животне конце држи у својим рукама па тако и свој брак. Гајила је однос као што се гаје деца, улажући много и очекујући најбоље. За узврат је добијала довољно да никада није морала да се жали, али бојала се тога „али“ као ђавола. Чупала се да га не призна, да помисао не распламсава. Бојала се и саме могућности да однос оца и сина у њеној кући није најбољи. Хтела је, и успевала, да верује да је инстинкт вара.

Остали су будни до сванућа, када је дошао Филип. Није стигао да се изненади што види оца, нити да му притрчи да га поздрави. Засула га је бујица речи, питања, инсинуација. Требало је да се оправда, а упадао је из лажи у лаж. Истину није хтео да каже, а исказе мењао. Сусрет се претворио у свађу. Дошло је до вређања, а успут се мирисала одећа и коса, терало да се дува у нос, не би ли се преконтролисало да ли је пушио или пио. Муж је Нини лично на певца, а син на козу, али није хтела да се меша. Није јој се допадала ни свађа, ни претходно бдење, а још мање пропуштени секс. Била је и незадовољна и љута.

На посао је отишла с тешкоћом.

Канцеларија није морала бити отворена на време, у празној фирми прецизно радно време није имало значај. Претерана одговорност јој је била једна од најјачих карактерних црта. Зато је морала да се спреми, нашминка и у пет до девет стави кључ у улазна врата. Посла није било, чак и да је хтела да га измишља. Могла је да дрема и зева, да блеји све до првог телефонског позива. Ништа од тога, изабрала је да се секира, да мислима чара по неугодним ноћним догађајима.

„Зар мора тако да буде?“

Филипу је наређено да с њима иде на вечеру. Кад је већ морао, поменуо је да би могли да позову Лидију и Весну. Зоран је оберучке прихватио. Нина није имала куд.

Директор и његова пратиља су изгледали опуштено, релаксирано и задовољно. Преко дана су били на „Лиду“, на базену. Препланула кожа им се сијала. И очи. Весна је изгледала као дива. Тридесет шест година су је довеле у бујну лепоту. Смеђе бадемасте очи мирно су гледале испод природно лепо обликованих јачих обрва. Смеђа дугачка коса је падала до половине леђа. Њена бела пут је личила на алабастар. Бретеле светлосиве хаљине су јој се укрштале и биле везане око врата. Све друго је било голо. И руке и рамена и леђа. Најлепше на њој била су пуна уста, розе од себе, небојена. Њена Лидија је била сладак девојчурак, висока као мама, танка као Олива. Плавомодре очи нису биле мање лепе од маминих. Све супер, али дете није личило на маму. По Зорановом и Веснином изгледу могло се рећи да су мало уморни, али не и горе од тога. Нина је обукла црну версаче хаљину, једноставну и елегантну. Крупни накит од злата, коса затегнута у пунђу. И она је изгледала моћно, али није била Весниног калибра. Знала је, али се те вечери није узбуђивала око тога. Било јој је важније да мотри на Зорана и Филипа, да се увери да је „све изглађено“.

Филип је све време чаврљао с Лидијом. Она је очигледно била одушевљена момком. Директорова девојка је ту и тамо анимирала Весну. Главну реч су водили директор Јовић и Зоран. У два виђења нашли су двеста двадесет заједничких тема. Претресли су југословенску политику, привреду и спорт, па прешли на свет и шире. „Нашли“ се људи. Директор је Зорана ангажовао да му пронађе стан у Београду и преузме све његове предмете од досадашњег адвоката, којим није био задовољан.

Кући су дошли уморни и сви заспали у трену.

Зоран је одлучио да већ сутрадан путује назад. Решио је да се не задржава код својих, да само преноћи па продужи за Београд. Потврдили су договор да у септембру заједно проведу петнаест дана на мору. Филип је морао да обећа да ће с њима и да ће понети књиге да учи. Он у првој години студија још није успео да да

ниједан испит. Требало је да у септембру положи три и октобру још два да би уписао другу годину.

Гости су отишли после три дана.

Нина је због Зорана добила додатне поене код Јовића. Директор јој је обећао апсолутно задовољавајући промет. Знала је колико је зараде довољно да би у фирми добро живели и све плате поделили па јој је било више него пријатно када је израчунала да ће до краја године све покрити. У ситуацији у којој је привреда њихове земље почела да се љуља, више од тога нису могли очекивати.

Када се Жика вратио из Милочера, вратило се и остало особље са одмора. Сви добро накварцовани и расположени, изазивали су Нинину љубомору, али не задуго. Знала је да ће кроз неколико дана и она на одмор. Сметало јој је само што се осећа као сир, и мало више од тога што Весни још јаче белило уопште не смета, нити чињеница да је она свој годишњи одмор провела селећи се и „уклапајући Лидију“.

Свесна је Нина била своје љубоморе и ривалства, још од ране младости. Чудно је било да је та своја осећања напросто потхрањивала. Имала је фиксацију да је то гура напред. Сећала се када је у кући у којој је радила њена мама, а где је она понекад била довођена, најпре једном видела како све троје деце седе и помно читају књиге. Завидела им је тада, али је потом и сама навалила на читање. Други пут је завидела најстаријој што јој уста миришу на јагоде. После је прала зубе калодонтом помешаним с концентратом јагоде за торте. Код њих је први пут видела дезодоранс и није се смирила док није открила где може да се купи. Када су је родитељи натерали да упише средњу стручну школу, била је љубоморна на гимназијалце и заклела се да ће упоредо с њима студирати на факултету који буде сама одабрала, макар морала да ради да би се издржавала. Тако је и било, само што за време студирања није морала да ради, њени су јој то омогућили. Осећај добитка због љубоморе бивао је позитивним исходима поткрепљиван. Ипак јој није било јасно шта би био тај добитак када је

Весна у питању. Знала је да може да буде од ње паметнија колико хоће, и образованија и шармантнија и шта год хоће или може, али да то нема никакве везе с лепотом те жене коју би тешко било засенити. Зато је већ после неколико дана спустила гард, иако решена да се не преда до краја.

Фирма је имала назив „АЗ метал“. Оформио ју је Жика пре десет година. Затворио једну другу, под називом „Метком“, и отворио ову, чије је име настало од – метали од а до з. У њој је радило седморо људи. Жика, као генерални директор, и Нина, као његов помоћник. Два делегата, референта, Новак за црну а Раде за обојену металургију, њихове асистенткиње Боса и Љубица, као и Данијела, Жикина и Нинина секретарица. Весна је дошла да буде осма. Просторије су биле у Корзо Верћели, у лепој либерти згради, подједнако удаљеној од Жикиног и Нининог стана. Обоје је долазило пешице на посао. Нина увек на време, а Жика никад. Имао је оправдање, спор ход.

По повратку с годишњег одмора, а Весниног првог радног дана, Жика је окупио службенике у сали за преговоре. Пред полазак на одмор их је обавестио да ће Весна доћи а тада је било на реду представљање. Уобичајено и неизоставно, а у конкретном случају сувишно. Сви су је већ познавали. Новак и Раде из „Анекса“, њихове матичне експорт-импорт куће у Београду, а жене, још од пре петнаестак година. Наиме, Весна је својевремено боравила у Милану више од шест година. Њен покојни муж је у том периоду био директор фирме „Метком“. Жика је у тој фирми био његов помоћник. Остао је у Милану, где се и он поново сусреће с Весном.

Срдачан је то био сусрет. Сви су се обрадовали. Нини није било јасно зашто, али је чуђење оставила за касније.

Њих две је Жика позвао у своју собу.

– Драге моје лепе даме, да се договоримо.

Нинине уши су се претвориле у упитнике.

– Овако, Весна ће бити моја секретарица а Данијела од данас само твоја, Нина.

– Откуд сад то, зар нисмо причали да ће спочетка да седи уз Данијелу?

– Предомислио сам се.

– Па где ће да седи?

– Са мношом у канцеларији.

– С тобом? А Данијела остаје где је?

– Не, она ће с тобом.

Нина је размишљала брзо: „Не свиђа ми се да неко буде са мношом у соби, а опет, никада ми се није допадало што Данијела седи у холу. Боље је што није смислио да стави Весну код мене, па нека му буде.“

– Значи, селидба.

– Да, а шта ти, Весна, кажеш?

– Хвала!

Жика и Нина су се погледали. Док је он мислио на шта је тачно могло да се односи то хвала, Нина се питала „да ова можда није пала с крушке“. Када је Весна била у питању, Нина је била на погрешном трагу. Једино је тачно проценила њену лепоту.

Тежи део селидбе су одрадили мушкарци. За Весну је донет сто на коме су до тада држали фотокопир. Жене су после преносиле класере, канцеларијски материјал и папире.